

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
În străinătate	300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Schimbări prea dese

Cât pot, eu nu-mi schimb sluga. Mai bucuros îi dau un adaos la simbric, la început de an, decât să alerg după alta nouă. Și iată de ce: cine te-a slujit un an ori doi sau și mai mult, chiar dacă nu e pildă de hărnicie și cuminenție, a intrat în rânduiala gospodăriei mele. A ajuns să știe, dintr'o privire, ce-mi place și ce nu-mi place. A văzut cum ar, cum seamăn, cum face căpițele de fân, și face și el la tel. Cunoaște locul tîecărui lucru și știe de unde să-l ia. A văzut cum îmi place mie să grijesc și să hrănesc vitele. Cunoaște felul meu de vorbă, de bucurie ori de supărare, și știe cum să se poarte. Cu un cuvânt a ajuns un om folositor în gospodăria mea, mi-a intrat oarecum în familie și nu mă despart de el cu una cu două. Dacă nimeresc om și harnic și priceput, și cuminte și de omenie, nu-l dau pe un colț de țară, și poate îmbătrâni în slujba mea.

Unul ca acesta poartă toată economia ca și mine, de sunt ori de nu sunt lângă el. Pot lipsi de acasă cu zilele.

Sluga nouă, până intră în rânduiala gospodăriei mele, nu e de mare folos. Trec luni, ba poate trece și un an și încă nu cunoaște toate mărunțișurile. Dacă nimeresc unul mai prostuș, îmi iasă părul prin căciulă până-l dau la brazdă. Și rar știi pe cine primești în slujbă. Uneori cel mai chipeș nu plătește două parale.

Deaceea nu numai schimbarea domnilor e o nenorocire, ci și schimbarea slugilor.

— Nu glăsuesc eu bine și cu dreptate?

— Ba cu dreptate și înțelepțește glăsuești, moș Vasile.

— Apoi, dacă-i așa, să-mi spui Dumneata mie, de ce-i nevoie să schimbăm slugile satului și de două-trei ori pe an? Înțeleg pe cei dela primărie, cu primarul în frunte. Ori, cum le mai spun acum, comisii ori delegații. Ce mai nume! Eu așa înțeleg lucrurile, că primarul și ai lui sunt slugile satului. Ca și sluga mea, au o leacă de simbric, da'ncolo ei trebuie să lucreze și să alerge numai pentru binele și averea satului. În tocmai ca și sluga mea.

— Bine judeci dumneata, moș Vasile. Da, consiliile comunale sunt pentru sat, nu satul pentru ele.

— D'apoi cum, dacă ele slujesc tuturor? Da atunci sluga satului, chiar când au e prea harnică ori înțeleaptă, trebuie

să slujească ani mai mulți, dacă nu face vre-o furătură ori vre-o nedreptate. Nu să-l apuci până nu cunoaște bine rânduiala satului, și să-l dai pe ușe afară, să aduci altul, care iar trebuie să învețe din nou și el. Slușbașii satului dacă-s de omenie și harnici, nu ar trebui schimbați, câtă vreme pot munci. Dacă rămân ani mulți la primărie, ajung de au toate lucrurile în degetul cel mic. Și numai satul are de câștigat. Cum e câștigul meu, când țin ani după ani aceeași slugă. Vezi Dumneata că am dreptate?

— Ai, moș Vasile. Și când vor judeca în sat toți ca dumneata, cu toate poruncile de sus, puteți alege la primărie mereu aceleași slugi.

Atunci vor merge mai bine trebile satelor noastre.

Dela Secțiile „Astrei“.

Un oaspe rar

Orașul nostru a găzduit două zile pe Nunțitul Apostolic dela București.

La sfârșitul săptămânii trecute, s'a răspândit la Blaj știrea că, peste câteva zile, Ex. Sa Valerio Valeri, Nunțitul Apostolic dela București, va vizita orașul nostru. Știrea a fost adevărată. În dimineața zilei de 30 Aprilie, instituțiile și casele particulare ale orașului nostru, erau împodobite. Drapelul papei, făcând alături de cel român, anunțau oficial vizita distinsului oaspe.

În după amiaza aceleși zile, către ora 6, mulțimea elevilor școalelor din Blaj, a început să se reverse pe străzile Blajului. Înșiruiți clasă după clasă, fiecare cu profesorul dirijate în frunte, au format două șiruri lungi, străjuind drumul până la castelul metropolitan, unde Ex. Sa a fost găzduit, ca oaspe al I. P. S. Sale Metropolitanul Vasile.

Lungul șir al elevilor, începând din str. Regele Ferdinand, era început cu micii elevi ai școlilor primare. A fost continuat apoi de toate școlile secundare din Blaj, iar în apropierea castelului, era încheiat de către studenții Academiei de Teologie.

În fața castelului, aștepta I. P. Sf. Sa Metropolitanul Vasile, înconjurat de canonici, asessori consistoriali, directori și profesori.

La gară, în așteptarea distinsului oaspe erau, P. Sf. Sa Episcopul Nicolescu al Lugojului, Păr. prepozit Iacob Popa, prefectul județului, directorii școalelor secundare din Blaj, o parte a corpului profesoral, șefii autorită-

ților civile și militare, corul Academiei de Teologie, o echipă de cercetași și un numeros și ales public din Blaj.

La ora 6 sosește acceleratul de București. În ușa deschisă a unui vagon ce mergea înăun, se vede chipul zâmbitor al Nunțitului. Cu zâmbetul pe buze, semn al bucuriei sufletului, a intrat reprezentantul Romei, a orașului veșnic, vechiu și mare, în „Mica Romă“.

Mărunț la trup, cu fața slăbită, cu părul albit acoperit de boneta roșie, cu mantia roșie pe spate, coboară zâmbind treptele vagonului, urmat de Păr. canonic Dr. Augustin Tatar, rectorul Academiei de Teologie din Blaj, care i-a ieșit în întâmpinare la Mediaș.

Trâmbițele cercetașilor îi anunță sosirea, iar corul Academiei de Teologie, printr'o frumoasă cântare latinească, îi urcăză bun sosit.

P. Sf. Sa Episcopul Nicolescu în italianește și dl. prefect al județului, S. Gîzdavu, în franțuzește, îi aduc salutul bisericii unite, al Blajului și al județului.

Amândorora le răspunde Ex. Sa, mulțumit, încântat de „Mica Romă“ și de dragostea cu care e primit.

Înaltul oaspe, având alături pe P. Sf. Sa Episcopul Nicolescu, în trăsura străjuită de 4 sergenți de stradă, pleacă spre castelul metropolitan.

Drumul e străjuit de elevi și eleve. Unii diatre ei în costume naționale și cu flori în mâini.

În ușa castelului Vlădicilor, cari au făcut și au suferit pentru unirea cu Roma, I. P. Sf. Sa Metropolitanul, salută pe reprezentantul Romei. Îi prezintă apoi pe directorii școlilor și pe personalitățile de seamă din Blaj.

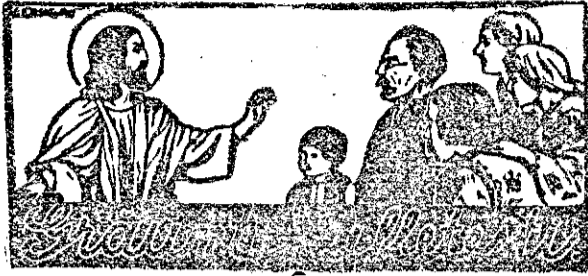
Urmează apoi defilarea tuturor școlilor din Blaj. Bătrânele școli ale Blajului, care și-au trimis atâția copii să-și îmbogățescă miștile la școlile înalte ale Romei, se perindează azi înaintea reprezentantului aceleși Rome. Au plăcut mult înaltului oaspe, mai ales elevii și elevele în costum național.

Seara s'a servit o cină comună, la care au luat parte, în afară de Ex. Sa Nunțitul Apostolic, tot ce a avut Blajul mai distins: I. P. Sf. Sa Metropolitanul Vasile, P. S. Sa Episcopul Nicolescu, canonicii, directorii școlilor secundare și șefii autorităților civile și militare, în frunte cu dl. S. Gîzdavu, prefectul județului.

A doua zi — 1 Maiu — au fost vizitate toate școlile secundare din Blaj împreună cu internatele și catedrala. Școala de menaj a dăruit înaltului oaspe o frumoasă periniță cu motive românești. Va fi un colț din țara noastră, care va însoți mereu pe Ex. Sa Nunțitul Apostolic.

La ora 1 s'a servit o masă, cu acciași oaspeți ca și seara trecută, iar la ora 5, vădit mulțumit de tot ce a întâlnit în Blaj, Ex. Sa

Nunțul Apostolic a plecat mai departe spre Alba-Iulia. A fost însoțit în drum de P. Sf. Sa Episcopul romano-catolic Dr. Augustin Majlath, venit anume de la Alba-Iulia, de Păr. prepozit Leob Popa, de Păr. canonic Dr. Augustin Tatar și de d. S. Gizdavu, prefectul județului.

Numele de creștin și datorințele împreunate cu purtarea acestui nume

„In Antiohia s'au numit ucenicii mai întâi creștini“.
Din apostolul Duminecii
V. după Paști (Faptele Apostolilor 11, 19—30).

La început pe cei ce au primit de bune învățăturile Domnului i-au numit *ucenici* sau *ucenicii lui Isus*. După aceea i-au numit *trași*, și anume pentru marea dragoste cu care se iubiau unii pe alții. I-au mai numit *nazareni*, după numele lui Isus Nazarineanul. Nazaren înseamnă: dedicat sau închinat lui Dumnezeu. Ii mai numiau și *Galileeni* ceea ce înseamnă călători, pentru că creștinii cei vechi susțineau că noi suntem călători în spre patria cerească. Le mai ziceau și *purtători de Dumnezeu ori de Hristos*, pentru că trupurile lor erau, după mărturisirea sf. Pavel, biserici ale lui Dumnezeu, și pentru că ei se cuminecau zilnic și prin urmare îl aveau și-l purtau zilnic în gură pe Mântuitorul. Mai erau numiți pe urmă și *luminațori*, fiindcă ei primeau pe Spiritul Sfânt, care luminează pe tot omul ce vine în lume. Cel din urmă și cel mai frumos nume al lor a fost cel de *creștin*, după cum ni-se spune în sf. apostol de astăzi.

Ce înseamnă numirea de creștin?
Hristos înseamnă: uns. Și creștinii sunt unși înainte de botez cu unt de lemn iar apoi sunt miruiți, adică unși ai Domnului.

De aceea și erau mândri creștinii de numele de creștin. Sf. martir Concordiu a fost aruncat pentru credința sa creștinească. Adus în fața judecătorului Torquatus, a fost întrebat: »Ce ești tu?«. El a răspuns scurt și la înțeles: »Creștin«. — »Știu că ești creștin. Mie să-mi spui cum te numești, care-ți este numele?« — »Creștin«, fu răspunsul din nou, după care apoi fu omorât numaidecât. Și tot cam așa au răspuns aproape toți martirii creștini.

Sf. Ludovic, regele Franței, a cinsit mult mai mult locul unde a fost botezat, decât catedrala din Reims, unde a fost încoronat de rege al Franței. Și iată cum a dovedit el că pentru o face aceasta. »Prietenilor, oare să nu cinstesc eu mai mult locul unde am primit vrednicia de creștin, decât acela unde am primit vrednicia trecătoare de rege? La Reims am primit numai coroana trecătoare a tatălui meu și am fost un rege pământesc. La Poissy însă am fost împodobit cu diadema lui Isus Hristos și cu sfântul mir, învrednicindu-mă de a deveni fiu a lui Dumnezeu și moștean al împărăției cerurilor. Prin încoronarea de la Reims am primit numai vrednicia de a mă urca pe un tron pământesc, vrednicie care încețază deodată cu moartea mea, prin botezul de la Poissy însă, am primit dreptul de a mă numi creștin și de a mă împărtași oarecândva de mărirea cea nespūsă a lui Dumnezeu«.

Sf. Augustin obișnuia să zică adeseori: »Intr'adevăr mare fericire este aceea de a te numi creștin, când atâtea milioane de oameni nu se împărtășesc de această vrednicie. Tot acest mare sfânt, citind cuvintele psalmistului David: »mânilor tale Doamne, este incredințată soarta mea« (30, 16), obișnuia să zică: »nici o vred-

nicie nu aflu în urma căruia am devenit vrednic să mă scoți, o Doamne, din soarta comună de a se nimici de tot a oamenilor, chemându-mă la mântuirea veșnică«.

Chiar de aceea, cuvine-se a recunoaște marele dar al chemării noastre și a-i mulțumi lui Dumnezeu pentru aceasta. Avem doară de tată pe Dumnezeu, pe Hristos de mântuitor, cuvântul lui Dumnezeu drept hrană a vieții și sfintele sacramente drept hrană sufletească.

Se cuvine deci să-l imităm pe Hristos cât mai mult și cât mai desăvârșit. Zădarnic purtăm numele de creștin, dacă nu-i imităm sfințenia. Alexandru cel Mare a aflat odată că un soldat al său, care se numea și el Alexandru, este foarte laș. L-a agrăit deci cu cuvintele: »Ori depune și lapădă-te de acest nume, ori apoi fă-te vrednic de numele de Alexandru«. Și nouă ne-ar putea zice Hristos: »Ori te lapădăde numele de creștin, ori apoi lucrează și te poartă asemenea unui creștin«.

Suntem fiii lui Dumnezeu, și deci trebuie să ne purtăm ca fii ai lui Dumnezeu. Iată cum îi descrie sf. Iustin pe creștinii: »Ei trăiesc fiecare în patria sa, însă ca străini. Fiecare țară străină le este patrie, iar patria lor le este străină. Trăiesc în carne, dar nu după carne. Trăiesc pe pământ dar legile lor sunt cerești. Se supun legilor, traiul lor însă este mai presus decât toate legile. Ei iubesc pe toți oamenii, cu toate acestea sunt prigonți de către toți. Sunt săraci, și-i fac pe mulți bogăți«.

Creștinul adevărat nu se rușinează nici când de religia sa, ci este mândru de ea, așa cum au fost mândri de religia lor sfinții martiri. Celor ce se rușinează de numele de creștin le sună cuvintele de la Luca 9, 26: »Căci oricine se va rușina de mine și de cuvintele mele, și Fiul omului se va rușina de el, când va veni întru mărirea sa și a Tatălui și a sfinților ingerici«.

Părintele Iuliu

„Foiața UNIRII POPORULUI“

Curcubeul

Printre picurii de ploaie se înalță'n sfânt alai,
Cu scânteii țesute'n raze, din coroana unui crai
Roș' aprins, galbin și verde, movul ca de viole,
Strălucesc, culori în soare, ca și zările de stele.
Arc încremenit pe boltă, legând cerul cu pământ,
Și făcând scară de aur, tot mai sus spre domnul sfânt.
Curcubeul sus, străluce; pe covoarele de iarbă
Se răsfâng lumini în rouă, înșirându-se în salbă.
Basm e cerul, o minune; sărbătoare este lunca,
Dintre frunzele nverzite, păsări își înalță ruga.
Florile vrejul și-l pleacă, ca în semn de închinare,
Mari și minunate-s Doamne, toate lucrurile tale!

OTILIA MESEȘAN

Dela înmormântarea, protop Simu

Cuvântarea rostită de dl Dr. Alexandru Vamoșiu, avocat din Dumbrăveni, în numele foștilor elevi și a Tinerimei Române din Dumbrăveni, la mormântul protopopului George Simu

I.

Falnici ascultătorii!

Pentru acela, a cărui corp neasuflețit îl avem sub privirile noastre întristate, maxima latină: »De morți numai bine« ar fi putut să nu mai existe.

Sintetizând — în trăsăturile și caracte-

ristice — viața aceluia care era, până eri, părintele nostru sufletește, nisi dușmanii — dacă ar fi și de aceștia — nu vor putea spune, decât bine și numai bine!

L-am cunoscut mai de aproape în anul 1919, când eram elevul său, în ultima clasă, la liceul din localitate. Cred că nu jignese pe nimeni unul din foștii mei profesori, dacă — aci în fața mormântului deschis al aceluia care a fost protopopul Gheorghe Simu — fac mărturisirea sinceră, că n'am cunoscut pe nici unul care să se apropie mai stăruitor și cu mai multă dragoste de sufletele noastre! A fost un adevărat părinte, totdeauna cu multă demnitate și nescată dragoste față de noi.

Un fidel și devotat apostol al catedrei și misiunii sale de propovăduitor al adevărului și iubirei dsaproapelui.

Anul 1919 — anul de grație și înălțare a multora, la demnitatea nici odată visată — pe protopopul Gheorghe Simu l-a lăsat indiferent și rece. Imi reamintesc de oferta ce i-s'a făcut de guvernul Averescu în acest an, prin poetul-profesor Radu Cosmin, de a primi un mandat de senator la Târnava-Mică. — Zimbitor, ca'totdeauna când era vorba de demnitate, a mulțumit emisarului — nu pentru oferta făcută, cât pentru atențiunea ce i-s'a arătat de către guvern și implicit de Radu Cosmin, pe care-l cunoștea din scrierile și mai ales din poeziile sale, cari în cursul războiului au avut un mare răsunet în Ardeal. —

Cât privește mandatul oferit l-a refuzat categoric, fără discuție, justificându-și refuzul cu aceea, că nu se va înregimenta în nici un partid politic nici odată. — Că îi stă cu drag la dispoziție, să discute chestiuni de literatură sau istorie națională, dar că politică nu face, hotărât fiind să slujească toată viața numai altarului, de care nu se va despărți până la moarte.

Azi după 15 ani, iată verificarea spuselor sale: disprețuind orice demnitate lumească, rămăs așa după cum profetic se angajase exclusiv în slujba sft. altar!

Orator desăvârșit, cu paternică pătrundere psihologică, a știut întotdeauna, prin predicile sale, să miște și să desțelinească și pe cele mai indiferente suflete. — A fost un fanatic credincios al învățăturilor Mântuitorului, a cărui evanghelii le tălmăcea și le propovăduia ca un adevărat „Ioan Gură de Aur“.

A fost stimat, respectat și iubit de toți indiferent de naționalitate sau confesiune!

Moare sărac materialicește, dar curat sufletește, iar omenește un rar exemplar de rasă al civilizației.

Românii din acest unghiu al țării pierd în el un frate bun și devotat, care nu odată a suferit pentru izbănda și deslăvârșirea României de azi, la a cărei olădire și-a dat cu prisosință tributul lui de român integru. — Iar credințioșii bisericii gr. cat. pierd un păstor pe care oricât ne-am căzni, nu-l vom putea

De incheierea anului sfânt la Pricaz

Sf. praznic al Bunei Vestiri a fost prilej de bucurie și înălțare sufletească în multe parohii, dar tot așa de neuitat este și pentru credincioșii buni și cuceraici din parohia Pricaz, protopopiatul Orăștiei, poporenii bine pregătiți, pastorați cu dragoste, înțelepciune și zel de respectabilul preot Solomon Armean.

În scopul festivităților de încheierea anului, a fost invitat în parohie mult apreciatul părinte Septimiu Avram din Cugir — un cântăreț rar și predicator distins, — care la 8 ore dim. a început utrenia, apoi sf. liturghie servită în săbör de 3 preoți și un lector (Sept. Avram, Adam Lupșor din Turdaș, Solomon Armean preotul local și lectorul Nicolae Teban din Cugir). La sfârșitul sf. liturghii părinte Sept. Avram, a predicat așa de minunat despre P. C. Fecioară Maria-Mama noastră cea cerească prin care am primit noi cei din lume — mântuirea, — apoi ieșind în cimitir s'a ridicat parastas pentru morții parohiei.

După masă începând dela ora 2 vecernia, apoi tot poporul, mulțime imensă în procesiune până la casa parohială, unde s'a ridicat de către patru bătrâni ai parohiei — crucea de lemn (3 metri înălțime) și dusă pe umeri până afară în hotar la un loc frumos al bisericii.

A fost de toată frumusețea acest convoi uriaș de popor evlavios în haină albă de sărbătoare, cu prapori înaintea, steagul nou al reuniunii de femei, crucea comemorativă a anului sfânt — 33—1933, preoți în ornatele sfinte, urmați de cântăreți și mulțimea poporului. Sunetele clopotelor îi însoțea în procesiunea sfântă și le împreună cântările în armonie îngerească înălțându-le pe treptele văzduhului

— la cer! Valea Mureșului dintre Orăștie și Simeria vula, răpită de atâta farmec sublim și sfânt.

Ajunși la locul hotărât, s'a sfințit crucea și steagul nou al reuniunii de femei, luând din nou cuvântul părintele Sept. Avram — și în-suflețit de mulțimea poporului, a predicat ca răpit de sine despre patimile și suferințele Domnului nostru Isus Hristos pe lemnul crucii, pironiad păcatele lumii, răscumpărându-ne prin moartea Sa — și unindu-ne pe toți fiii pământului fără deosebire de neam și credință sub umbra ei sfântă prin toate veacurile și până la sfârșitul lumii, când a ei chip se va arăta pe cer!

Sub straja sfintei cruci s'a administrat sf. maslu sacramental, când apoi pela 6 ore, credincioși, miruiți cu untul de lemn și botezați cu apă sfințită dela sfințirea crucii lor dragi și scumpe, tot în procesiune s'au reîntors la biserică, binecuvântând și laudând pe bunul Dumnezeu care i-a invrednicit de așa mari daruri și frumoase, înălțătoare și neuitate clipe de bucurii sufletești, dovedindu-se și prin asta ce înseamnă a fi *Biserica și credincioși uniți*. Pricăzenii și streinii ee au fost, nu vor uita niciodată acest „praznic“!

S. Olea

Frumoasa serbare din Mura-Mică

Ați auzit desigur și Dumneavoastră, iubii cititori, cum în satele noastre românești serbările acelea frumoase, cu joc și cântec românesc, au început să fie înlocuite cu »haine și valțuri domnești«. Vedem așa de rar hora noastră românească! Strălucesc așa de puțin fluturașii pe cântința și cămașa românească! M'am simțit așa de bine, la o petrecere, în sărbătorile Paștelui, într'un sat înconjurat de feluri pocăiți și unguri, unde harnicul învăț. director: Sandu V. Ioan, a aranjat o petrecere cu adevărat românească. Satul acesta care a rămas în vechea noastră credință, se numește Mura-Mică jud. Mureș. Neobositul învățator, a adus multilor oaspeți, veniți din depărtări mari, cea mai frumoasă bucurie, prin aceia că în acest sat a făcut se răsună hora și doina românească. Portul mândru și frumos, național, a fost admirat de toți oaspeții. Cele două piese: »Păcală argat« și »Țiganul la vânat«, au fost foarte fru-

mos jucate. Corurile în două voci: »Măi vântule, vânt« și »Stejarul«, au fost aplaudate cu drag. Dintre cei mai buni jucători notăm pe: Demeter Aurelia, Mare Vasile, Cismaș Teodor, Demeter Vasile, Ciorlea Nicolae, Șimon Florica, Luca Carolina, Petca Roza, Demeter Ioan și Ilie Șimon. După terminarea serbării, Dl. Dir. Sandu V. Ioan, a mulțumit în frumoase cuvinte oaspeților și le-a arătat însemnătatea școlii, credinței și obiceiurilor românești.

M'am gândit la despărțire la multe sate, care ar trebui să facă ca acest sat românesc, în care nu se găsește nici un pocăit deși satele vecine sunt pline de acești »răioși ai credinței«. M'am gândit și mirat de acest sat care lucrează cu zor pentru înaintarea satului său. Câte sate nu sunt care nu vreau să asculte de preot și învățator, pentru ca să asculte de un »cârpașu pocăit«? Dece nu ascultă toți de conducătorii lor? Avem două bunuri ce trebuiesc păstrate cu grije: credința și dragostea de neam. Murenii le au pe amândouă în bună pază. Faceți și Dvoastră ca ei. Laudă, conducătorului și sătenilor.

Horla Brădet

„Agrul“ în județul Hunedoara

»Agrul« din Vulcan, de sub președenția d-lui notar Silviu Vladislav, a aranjat în seara zilei a doua a sfintelor Paști o reușită reprezentare teatrală urmată de petrecere.

Înainte de reprezentare, vicepreședintele »Agrului« după ce a salutat pe cei de față prin »Hristos a înviat«, a arătat că »Agrul« este o asociațiune care se întemeiază pe învățăturile creștinismului întemeiat de Isus Hristos prin însăși învierea Sa cum spune Sfântul Apostol Pavel: »Iară de nu a înviat Hristos, zadarnică este propovăduirea noastră și zadarnică este și credința voastră«. Apoi mulțumind celor de față cari prin prezența lor au făcut să reușească această petrecere, le-a dorit petrecere bună, rugându-i tot odată să-și petreacă în limitele îngăduite de morala creștină. Cuvântarea, — care s'a terminat prin cuvintele: »Bine ați venit la această petrecere a »Agrului« în această zi de bucurie creștinească când Hristos a înviat«, a fost îndelung aplaudată de publicul din sală.

A urmat apoi reprezentarea formată dintr'o dramă și o comedie. Rolurile au fost bine jucate de dsoarele: Maria Dincă, Margareta Luran, Rozalia Stoica și domni: Ion Bălea, Victor Suci, Ilie Fulea etc.

În dramă, a stârnit admirația tuturor dsoara

înlocui, fiindcă el a fost mândria arhidiecezei și fala noastră a tuturor.

Priviți, — jalnici ascultători — la unanimitatea regretelor ce se desprind de pe fețele credincioșilor săi! Priviți la mohorita și cernita noastră mulțime și veți înțelege imensitatea regretelor ce ne sfâșie sufletele prin pierderea neuitatului și preaiubitului nostru părinte!

Protopopul Gheorghe Simu a scris, în viață prin faptele sale, cea mai curată și mai senină pagină ce se poate concepe în viața unui preot.

Datoria noastră este ca, umiliți, plecați și plini de respect în fața vieții lui, să ne închinăm cu smerită evlavie, rugând pe bunul Dumnezeu să-l așeze unde toți dreptii să odihnesc, iar nouă să ne dea tăria de a-l imita cu devotament în toate faptele și acțiunile sale.

Iată pentruce, în sfâșietorul moment al despărțirii, în numele foștilor săi elevi și a Tinerimei Române din Dumbrăveni pe care i-a iubit cu toată puterea sufletului său curat, aduc tributul de recunoștință iubitului nostru profesor și părinte, și deodată cu aceasta, omagii de condoleanțe greu încercatei familii, la a cărei durere participăm din adâncul sufletului, asigurându-o că memoria scumpului și ilustrului dispărut se va păstra vie pentru noi, atât cât vor exista Români uniți cu Roma! Ușoară să-i fie țărina și veșnică pomenirea.

II.

Cuvântare rostită la mormântul protopopului Gh. Simu de dl I. V. Bitea, subinspector în Minist. Instrucțiunii în numele, Reuniunii Sf. Maria

Jalnici și îndoliați ascultătorii Reuniunea „Sf. Maria“ a femeilor române gr. cat. din Dumbrăveni — prin glasul meu — se proșterne cu profund devotament și respectuoasă grațitudine, în fața aceluia, care — până în momentul desnodământului fatal — a fost otitorul și îndrumătorul de totdeauna al tuturor acțiunilor întreprinse de Reuniune, pentru preamărirea lui Dumnezeu și promovarea intereselor naționale și religioase a țării ce-a condus.

Reuniunea, prin trecerea protopopului Gh. Simu la cele veșnice, a suferit cea mai cumplită pierdere, iar durerea pe care membrele și membrii ei o încercară în momentul despărțirii, nu poate fi tălmăcită prin cuvinte. Dar de pe buzele tuturor se desprinde întrebarea: Cu ce ți-am greșit, Doamne, să ne lovești așa? Pentru ce ne-ai răpit, Doamne, pe cel mai umilit și devotat ucenic al tău?

Protopopul Gh. Simu, a fost modestia întruchipată.

Mândria'n fericire nu l-a stăpânit.

Măhnirea în restriște nu l-a umilit.

Conștiința i-a fost întotdeauna cerească la povață.

Iar de greșit, o Doamne, el n'a greșit în viață!

Scumpul și în veci neuitatul nostru dispărut, a fost creațiunea perfectă a Celui Prea-Mărit. — A fost înzestrat cu toate calitățile alese pentru a răspunde pe deplin greii sale misiuni, de neobosit apostol și devotat slujitor al sf. altar.

Reuniunea „Sf. Maria“, alături de familie și împreună cu credincioșii bisericii gr. cat. din Dumbrăveni, în sbuciumata lor durere, adresează cerului o smerită și pioasă rugăciune:

Pentru viața lui curată, de-î păstrezi o răsplătire, Îngăduie-ne, Doamne, s'o cerem cu — umilire: Așează sufletul fostului nostru păstor, În loc cu verdeață —, în raiu aflător, Și răsplătește-l, Doamne, după vrednicie Așa cum pe pământ el îți slujise țiel!

Dumnezeu să-i iertel!

Urmele războiului. În apropierea Brașovului, au fost descoperite de niște soldați, osemintele mai multor morți. Printre oase s'au aflat mai multe cruculițe pe cari erau semne militare. Cu ajutorul acestora s'a stabilit că osemintele erau ale unor soldați și ofițeri, cari au căzut în războiul mondial. Rămășițele lor au fost înmormântate în cimitirul eroilor din Brașov.

Margareta Lauran, care a jucat cu multă pricepere și mult simț rolul unei tinere rusoaice! Publicul care a rămas pe deplin mulțumit, a răsplătit cu vii aplauze munca acestor tineri însușiți.

S'a petrecut bine, în liniște. A fost o adevărată petrecere creștinească așa cum trebuie să fie, în tot locul, în ziua Paștilor.

Rezultatul material ca și cel moral a întrecut, și de data asta, toate așteptările ca și de alte ori când a aranjat reprezentații Biserica Română Unită și »Agru«, cărora le revine meritul că au făcut cultură prin teatru și au ridicat prestigiul teatrului românesc într'o localitate minieră unde teatrul românesc era aproape inexistent.

Genu Suciu

Moartea unui preot vrednic

În 19 Aprilie a. c. a răpusat preotul din Dăbâca, *Iuliu Marțian*, în etate de 55 ani ai vieții, 30 ai fericitei căsătorii și preoției, după un morb scurt. Sâmbătă în 21 Aprilie a fost înmormântat lăsând în urmă o soție sdrorbită de durere și 8 orfani. Serviciul funebru a fost săvârșit de către 13 preoți, fiind de față mai tot poporul din Dobâca, mulți din satele vecine, apoi din Gherla și Cluj, o delegație, în frunte cu d. fost ministru Dr. Emil Hațiegan.

Cind a fost răposatul? Preot a fost și nobil preot a fost, îndurător, îndemnător la bine, modest, cinstit, omul păcii și și al bune înțelegeri, iubitor și stimulator chiar și față de dușmani. Sfaturile lui erau cerute nu numai de credincioșii săi, ci și de credincioșii din satele vecine. Ca preot a luptat lupta cea bună a credinței pentru popor, pentru turma lui încredințată, povăluindu-o spre bine, îndreptându-i pașii în calea Demnului și apărându-o de rătăcirii păgubitoare. Din darul și mila lui Dumnezeu a fost împodobit cu înțelepciune dreaptă, pentru înșămănătatea slujbei preoțești și cu virtute trebuincioasă spre a purta cu vrednicie greutatea slujbei de preot.

Prin purtarea aleasă și înțeleaptă a câștigat încrederea poporului din comună și jur, stima superiorilor săi de a-l distinge, numindu-l protopop onorar și asesor consistorial.

A fost un părinte înțelept și bun, care a știut să dea creștere bună numeroasei sale familii. Pe lângă că a fost preot cucernic după rânduiala lui Melchisedec, cucernic după cum a spus dl profesor Hațiegan, a fost — nu făcut ci născut — un bun român, un mare naționalist, din prilejul acesta, partidul național-țărănist și-a ținut de a sa datorință, că prin dl profesor Dr. Em. Hațiegan și un grup frumos de tineri să-l petreacă la groapă sub tricolorul român.

În revoluția din 1918, prin tactica și înțelepciunea lui, a știut domoli poporul — deși acel popor trăia într'o grea iobăgie — fiind tot locul comunei în mâinile domnilor — și așa nu s'a atins de nime și de nimic.

Să ne rugăm lui Dumnezeu, ca să ne dea bisericii și neamului, mulți buni și iubitori preoți cum a fost părintele Marțian.

Dumnezeu să-i facă partea aleșilor!

Popa David

Căutându-și rămășițele averii

De curând s'a întâmplat o groaznică nenorocire în țara tuturor nenorocirilor care este Japonia. Dela o casă s'a aprins aproape întreg orașul Hacodate, arzând nu numai casele și toate acareturile bieților oameni, ci și peste 2000 de oameni. Mai rar o mai mare nenorocire! Își poate închipui oricine marea jale a bieților oameni rămași în viață, desnădejdea și nenorocirea lor. Chipul nostru ne arată o familie care caută disperată după mășițele averii și privește la mormanul de cărbuni și cenușă.

„Astra“ la sate

Dispărământul Blajal „Asociațiunii“ și-a continuat Duminecă, 29 Aprilie c., opera de organizare a cercurilor culturale din plasa Blaj.

Dnii profesori *Eugen Bucur* și *Nicolae Comșa*, au cercetat comunele *Făget* și *Cheșler*, vorbind dl *E. Bucur* despre „Revoluția lui Horia“, iar dl *N. Comșa* „Astra în slujba poporului“. S'au constituit și cercuri culturale ale „Astrei“.

La *Făget* comitetul cercului cultural s'a alcătuit în felul următor: Președinte: *Alexandru Bansa*, preot, vicepreședinte: *Nicolae Popa*, secretar: *Ioan Ghenea*, casier: *Leontin Șovrea*, controlor: *Constantin Banea*, bibliotecar: *Nicolae Ghenea*, econom: *Victor Popa*, membri în comitet: *Ioan Comșa*, *Alexa Popa* și *Ștefan Popa*.

La *Cheșler* comitetul se compune din următorii membri: Președinte: *Moisiu Tarna* preot, vicepreședinte: *Silviu Floca*, secretar: *Gheorghe Vegheș* învățător, casier: *Nicolae Jata*, controlor: *Ioan Pridon I. Valer*, bibliotecar: *Simina Nicolae*, econom: *Ioan Stan I. Dascălu*, membri în comitet: *Aurel Stan*, *Nicolae Păpară Oprea* și *Ioan Ziharia*.

Prețul sfeclei de zahăr

Între fabricile de zahăr și cultivătorii de sfeclă s'a făcut o înțelegere, anume ca fabricile de zahăr să plătească 7.300 Lei pentru fiecare vagon de sfeclă din roada anului 1933, iar sfecla din roada anului 1934 să se plătească cu 7000 Lei vagonul. Fabricile de zahăr au hotărât, ca în anul acesta să scărțițeze pământul sămănat cu sfeclă de zahăr la 80.000 hectare.

Cum să face curca să clocească

Curca clocește rar. Dar când »cade«, este foarte bună cloșcă. Ca s'o silim să clocească, facem așa: Pregătim cuibul, încălzim 4—5 cartofi de mărimea oului, așa fel ca să-i simțim fierbinți în mână. Li punem în cuib și punem curca peste ei. Punem peste curcă un ciur apăsat cu o scândură grea. A doua zi dăm curca jos ca să mănânce și să bea apă. Dacă se urcă singură pe cuib, e semn bun, că va cloce. Dacă nu se urcă, o urcăm noi și îi punem iar ciurul pe cap. Seara îi luăm cartofii și punem 4—5 ouă de cuibar. A treia zi dacă se urcă singură în cuib, după mâncare, li punem ouă bune să le clocească.

Serbările de 3 și 5 Maiu, se vor ține și în anul acesta, cu toată pompa ca și în anul trecut. Pentru aceste serbări s'au început la Blaj pregătiri, iar din alte părți, și-au anunțat sosirea până acum mai multe școli.

Preschimbarea biletelor vechi de 1000 Lei s'a prelungit până la data de 31 Iulie 1934.

După moartea vicarului Chețianu. Vărs o lacrimă de durere pe mormântul marei români și bunului meu amic Dr. *Ambrosiu Chețianu*, vicariul general metropolitan din iubitul meu Blaj. *Bistrița*, la 27 Aprilie 1934. *Ioan Boteanu*, arhidiacon, protopop emerit.

Absolvenții alor 7 clase primare vor face serviciul militar redus, adică numai un an. Această lege se va vota cât de curând. Tinerii de pe sate au un motiv mai mult ca să facă întreg cursul primar, adică 7 clase.

S'a închis parlamentul. În ziua de 28 Aprilie s'a închis parlamentul. A rămas însă ne votat bugetul anului în curs. De aceea în decursul lunii Iunie, parlamentul se va deschide din nou, va avea cum se spune o sesiune extraordinară. În acea sesiune se va vota bugetul și câteva legi, tot în legătură cu bugetul.

Rămășițele lui I. G. Duca vor fi transportate dela București. Fostul prim-ministru *I. G. Duca*, împușcat astă iarnă la *Sinala*, a fost înmormântat la cimitirul *Belu* din *București*. A fost însă înmormântat numai în mod provizor, căci dorința familiei era să-l înmormânteze la biserica satului *Urșani*, comuna *Horez* (jud. *Vâlcea*). În 6 Maiu, rămășițele sale vor fi transportate la această biserică, fără nici o pompă, însoțit numai de membrii guvernului.

Bucureștenii aplaudă pe dl Iuliu Maniu. În Jola din săptămâna trecută, dl *Iuliu Maniu* a fost la *București*, unde a luat parte la conferința pe care a ținut-o dl *Virgil Madgearu*, fost ministru. La sfârșitul conferinței, publicul din sală a aplaudat călduros pe dl *Iuliu Maniu*. Tot atât de călduros a fost primit de publicul de pe stradă. În tot decursul drumului până la locuința sa, a fost însoțit de manifestațiile de simpatie ale trecătorilor.

Recursul complotiștilor a fost respins. Sâmbăta trecută s'a judecat la *București* recursul celor opt ofițeri și cinci civili, cari au fost osândiți la câte 10 ani închisoare, pentru că în noaptea învierii au plănuit o răscoală contra guvernului. Recursul a fost respins și astfel condamnarea a rămas definitivă. Cei opt ofițeri, au fost pedepsiți pe lângă închisoare și cu degradarea. Până la 10 Maiu, se va face degradarea lor.

Un nou episcop. În săptămâna trecută s'a făcut la palatul regal din *București* investirea episcopului *Dionizie Erhan* al *Cetății-Albe* și *Ismailului*. Au fost de față la această ceremonie *I. P. Sf. Sa S. Patriarhul Dr. Miron Cristea*, *I. P. Sf. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei*, *P. Sf. Sa Episcopul Visarion Paia al Hotinului*, întreg guvernul — afară

de G. Tătărescu primul ministru care e bolnav — și mulți alți fruntași ai țării noastre mai ales din Basarabia. Noul episcop a ținut o frumoasă cuvântare. A vorbit apoi M. S. Regele i-a răspuns urându-i lungă și rodnică păstorie. La sfârșit i-a predat cărțile pastorale. — Amintim totdeauna că noul păstor, e foarte mult iubit de credincioșii săi, cari țin la el ca la un adevărat părinte. E drept că și el s'a arătat în viața sa ca un Păstor bun vrednic reprezentant al Păstorului Hristos.

Un tren cu nebuni. În Maslovina, oraș în Iugo-Slavia, s'a înființat de curând un sanatoriu pentru nebuni. La acest sanatoriu au fost transportați deodată, cu trenul, 250 de nebuni. O armată tot atât de numeroasă a făcut paza nebunilor.

Un tată se omoară împreună cu doi copii. În București s'a întâmplat săptămâna trecută o groaznică și dureroasă moarte. Un tată, pe când dormeau doi copii, a aprins în casă o materie care produce gaze otrăvitoare. Atât el cât și copiii au murit. Nevastăsa era muncitoare într'o fabrică de noapte, iar un copil era ucenic la o frizerie. Când nevasta, după o noapte de muncă, a venit dimineața să se odihnească, a rămas îngrozită văzându-și bărbatul și copiii morți. S'a stabilit că bărbatul ei s'a sinucis din cauza sărăciei în care trăia.

Populația unui oraș atacată de păianjeni. În unele părți ale pământului, se găsesc mulți păianjeni otrăvitori. O ceată de sute de astfel de păianjeni, a atacat de curând un oraș din Chile. Toți cei mușcați au fost duși la spital.

O medalie veche. Lucrurile vechi sunt foarte prețuite. Se face mare vâlvă când se găsește un astfel de lucru. De curând a fost găsită o medalie de pe vremea împăratului roman, Tiberiu. Pe o parte a acestei monede, se află chipul Domnului Hristos, iar pe cealaltă, sunt scrise cuvintele următoare: „Mesia a domnit; el a venit pacinic și lumina făcându-se Om, a trăit”. Pe această medalie se află cel mai vechiu chip al Domnului Hristos. În întreaga lume nu se află decât 6 medallii de acestea.

S'a prăbușit o mină. În Iugoslavia, vecina noastră dela miază-zi, s'a prăbușit o mină, înăuntrul căreia lucrau mai mulți muncitori. Toți au fost îngropați sub dărâmături. S'au început atunci săpături, ca să scoată pe cei îngropați. S'au scos până acum vreo 116 morți. Au mai rămas îngropați 14 mineri.

O femeie cu inima în partea dreaptă. În Iași trăiește într'o strada mărginașă femeia Cristina Gheorghiu. În săptămâna patimilor, din cauza unei boli, femeia a plecat la spitalul orașului. Acolo a fost cercetată cu razele Roentgen și medicii au constatat, că are inima în partea dreaptă. Auzind aceasta, s'a speriat rău biata femeie, și de unde până atunci ducea o viață liniștită și mulțumită împreună cu bărbatul său, un muncitor harnic, de atunci e foarte supărată. Tatăl femeii încă a avut această boală, de care a și murit, iar copilul femeii are inima în partea stângă, dar cu 4 cm. mai jos decât normal.

Un divorț neobișnuit. În America, țara unde se fac cele mai multe divorțuri, s'a făcut mai zilele trecute unul ciudat, de care până acum nu s'a prea auzit. Anume nevasta e obligată să plătească bărbatului bani pentru mâncare. E ciudat aceasta, căci noi ne-am obișnuit, ca bărbatul să plătească femeii. —

Lucrul s'a întâmplat în felul următor. În timpul cât a trăit împreună, soții împărțeau câștigul. Din acel al bărbatului trăiau, iar femeia își depunea partea sa la o bancă. Acum judecătorii au găsit de bine, că după cum au împărțit partea bărbatului, s'o împartă și pe a femeii. Și au obligat pe femeie, ca să plătească bărbatului hrana în bani.

Unde duce beția. Mai mulți locuitori dintr'un sat din Liguria, au făcut într'o noapte un chef pe care l-a lungit peste măsură. Unul dintre cheflii și-a terminat, spre sfârșit, banii și ar fi dorit mult să mai bea un kgr. de vin. Dar nu voia să-i dea nimeni pe datorie. Atunci și-a dat, pentru un kg. de vin, biletul de loterie pe care-l avea. Peste câteva zile, s'a făcut tragerea loteriei, și biletul pe care și-a cumpărat un kg. de vin, a câștigat premiul de 45 000 Lire. A alergat atunci la crâșmar și l-a rugat să-i dea biletul. Dar acesta nu vrea, că el l-a plătit și acum e al lui. Au ajuns și la bătaie și acum cheflul cu capul spart în bătaie, plânge ce a făcut într'un moment de beție.

Examenul de diferență dela școala normală la liceu. În ziua de 14 Maiu se va începe examenul de diferență dela școala normală la liceu. S'au format pentru acest scop 3 comisii, cari vor funcționa la București, Iași și Cluj. La Cluj vor da examen învățătorii din județele cari se țin de serviciu, de învățământ Cluj, precum și cei din județele Bihor și Arad. Învățătorii cari doresc să ia parte la acest examen, trebuie să ceară înscrierea la Ministerul Instrucțiunii până la 1 Maiu a. c.

Exerciții spirituale pentru soldați. În oceanul Atlantic, lângă Anglia, este o insulă numită Irlanda, a cărei populație e vestită ca fiind foarte creștină. Pentru credincioșii, catolicii din acea insulă au avut mult de suferit. În această insulă s'a întâmplat de curând un act cu adevărat creștinesc. Soldații unui regiment, la sfârșitul manevrelor, au ascultat exercițiile spirituale ale unui preot, s'au spovedit și cuminecat cu toții, ca Dumnezeu să le binecuvinteze munca.

S'au aprins mai multe păduri din țară. De vreo câteva zile, mereu ne vin vești că într'o parte sau alta a țării s'a mai aprins o pădure. Astfel în pădurile de lângă Zărnești (Brașov) a izbucnit un foc așa de mare, încât a trebuit să vie în ajutor armata și pompierii din Brașov. Mai mulți locuitori cari au ajutat la stingerea focului, au fost răniți, unii mai greu alții mai ușor, așa încât au trebuit să fie transportați la spital. — În munții Sibiului s'au zprins pădurile în mai multe părți. Astfel la Orlat, râul Sadului, Boița, Porcești și'n alte părți. Focul s'a întins până în jud. Vâlcea, unde mai multe păduri sunt în flacări.

Consiliile de miniștri în provinciile alipite. Consiliile, sau sfaturile miniștrilor, se țin de obicei la București. Rareori se țin la Sinaia, la palatul de vară al regelui. Guvernul de acum a luat hotărârea, ca să țină consiliile de miniștri și în alte orașe. Astfel în decursul lunii Maiu, se vor ține la Cluj, Chișinău și Cernăuți, adevărate capitalele provinciilor alipite. Guvernul crede că astfel, la fața locului, va rezolva mai ușor și mai bine lipsurile populației din acele provincii. — Vor lua parte la aceste consilii miniștrii și subsecretarii de stat, afară de ministrul de interne, care trebuie să rămână mereu la București.

Numărul șomerilor din Ardeal. La inspectoratul muncii din Cluj, au fost înscriși pe ziua de 1 Aprilie 1934, un număr de 7664 de șomeri, adevărate oameni fără lucru.

† **Amalia Smigelschi n. Bran** preoteasă, soția M. Onor. Vasile Smigelschi din Sâncel, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, după ce a fost împărțită cu Sf. Taine, la 22 Aprilie a. c., în anul 67 al vieții și 45 al fericitei sale căsnicii. Rămășișele pământești ale scumpei defuncte au fost așezate în cimitirul bisericii gr. cat. din Sâncel, Marți în 24 Aprilie. — Fie-i memoria binecuvântată!

* **Atragem atențiunea CITITORILOR NOȘTRI** asupra inseratului a fabricii HEINRICH FRANK SÖHNE S. A. R. pentru Industria produselor de cafea. București-Brașov.

Madridul fără pâne

La Madrid, capitala Spaniei, s'a făcut o mare grevă. Nu a mai lucrat nimenea, nici tramvaiele n'au mai mers, nici trenurile, nici brutăriile nu au copt. Guvernul, ce era să facă, a adus soldații și l-a silit să coacă ei pâne. În fața brutăriilor locuitorii stăteau în rânduri, așteptând să li-se dea câte o bucată de pâne, pe bani scumpi.

Gărgărița florilor de măr

Pomii din grădini sunt înfloriți. Perii, prunii, cireșii și vișinii sunt foarte frumoși. Florile de pe ei, albe ca ninsoarea strălucesc în bătaia soarelui călduros de primăvară. Numai pe meri să poate vedea câte o floare mai veștedă sau uscată. Căutând o astfel de floare, găsim în ea un vermic mic, galben și fără picioare. E gărgărița florilor de măr.

Această gărgăriță pricinuește veștezirea și uscarea florilor, fiindcă le-a mâncat toate părțile dinlăuntru.

Dacă numai peste vre-o două săptămâni, coalea pe la mijlocul lunii Mai, cercetăm aceste flori, găsim în ele viermele îngoșat, iar mai târziu găsim gărgărița deplin dezvoltată.

Această gărgăriță, peste vară stă ascunsă pe tulpină, printre crepăturile coajei mărunții. Aici doarme până primăvara. Când dă căldura și merii încep să înflorească, se deșteaptă din somn și se urcă în floare, unde pune ouă. Din ouă ies viermii aceia galbeni, cari mănâncă părțile dinlăuntru ale floarei.

Din florile mâncate nu se mai fac poame și aceasta e mare pagubă. De aceea oamenii trebuie să lupte din toate puterile în contra acestei gărgărițe și s'o prăpădească.

Când începe să se urce în floare, trebuie scuturată. Se pune sub pom o față de masă mare. Gărgărițele se scutură creangă de creangă, pe aceasta față de masă. Apoi se adună și se aruncă în foc sau în apă cu petrol.

Trebuie să se scuture crengile cu gărgărițe tot la două-trei zile, până vedem că nu mai sunt de loc gărgărițe.

Dacă băgăm de seamă, că merii sunt atacați de gărgărițe numai atunci când florile se veștezesc și se uscă, e bine ca toate florile veștezite și uscate să se adune și să se arunce în foc.

Când gărgărița s'a dezvoltat și umblă să se ascundă prin crepăturile coajei, ori a stat în crepăturile coajei și încearcă să se urce în floare, e bine să se înfășure tulpina mărunții cu un brâu cleios pregătit din colofonia și ulei de floarea soarelui. Colofoniul se topește într'un ciuș și se toarnă în el ulei de floarea soarelui până ce prin răcire se face un aluat cleios.

Oleul proaspăt pregătit să întinde pe o hârtie tăiată în formă de fășii lungi, cu cari se leagă trunchiul pomului. Gărgărițele cercând să se urce în floare se lipesc de hârtiile cleioase. Hârtiile cu gărgărițe se aruncă în foc.

Trunchiul pomului se poate înfășura și cu o funie de paie, în care iarăși se adună gărgărițele. Funia de paie cu gărgărițe se aruncă pe foc.

Mulți încearcă să împiedece ascunderea gărgăriței prin crepăturile coajei în chipul acela, că ung coaja cu o materie pregătită din sânge de bou, balegă și var stâns. Pe trunchiul uns cu această materie,

se formează o piele groasă și tare așa că niși o gărgăriță nu se mai poate ascunde prin crepăturile coajei.

Pentru că gărgărițele florilor de măr să poată fi nimicite și să se poată încunjura orice pagubă trebuie ca toți oamenii cari au meri cu gărgărițe să se trudească să le nimicească. Altfel orice lucru este zadarnic, căci gărgărițele pot trece și dintr'o grădină în alta și pe merii de pe cari au fost nimicite se pot urca gărgărițe din grădina vecinilor. De aceea cu toții, în bună înțelegere, să lucreze pentru stărpirea gărgărițelor.

Ion Popu-Câmpeanu

Cum trebuiesc stropite viile

Oricine are vie, știe, că stropirea se face cu lapte de var și piatră vântată. Mulți însă greșesc în felul cum fac acest amestec.

Pentru stropirea întâia și a doua, care se face înainte de înfloritul viței să se iee 1 kg. piatră vântată și o jumătate kg. var alb nestins la 100 litri apă. Pentru stropirea a treia, îndată după înflorire să se iee 1 și jumătate kg. piatră vântată și 3/4 kg. var nestins la 100 litri apă. Pentru a 4-a și 5-a stropire se iau 2 kg. piatră vântată și 1 kg. var nestins la 100 litri apă.

Amestecul de piatră vântată și var se face în modul următor:

Se cântărește piatră vântată atât cât trebuie, se pisază bine, se strânge într'un săculeț, care se acapă cu o sfoară și se pune într'un ciubăr sau butolu în care se află apă limpede de fântână, în așa fel ca să stea înecat în apă.

Deosebit, se cântărește var nestins, jumătate cât piatră vântată luată. Varul să fie stins numai sub formă de bulgări, să nu fie mai mari decât un ou de găină. Stingerea se face tot într'un vas de lemn, unde se toarnă peste var apă, numai atâta cât pot suge bulgării. După o jumătate de ceas tot varul este într'un praf fin.

Acest praf de var stins, după ce s'a răcit, se toarnă într'un butoiu mai mare. Se toarnă apă în acest butoiu și în acelaș timp se presară din varul stins, mestecându-se într'ună. Astfel să capătă un lapte de var curat.

Se lasă în liniște o jumătate de ceas, ca astfel să se stingă și cele din urmă bucățele de var.

Acum se toarnă apa cu piatră vântată, încetul cu încetul peste laptele de var, mestecându-se neîncetat. Dacă mai lipsește apă se pune atâta cât trebuie.

Să se țină în minte:

Totdeauna piatră vântată să se toarne peste laptele de var și nicidecum întors. Dacă se va face astfel atunci zeama aceasta atacă bolile viței de vie într'o măsură cu mult mai mare decât dacă s'ar fi turnat laptele de var peste piatră vântată.

Să nu se pună var mai mult decât jumătate din greutatea pietrei vinete din cauză, că stropitoarele nu vor împărășia bine iar zeama nu va avea un efect imediat.

Să nu se pună var mai puțin și mai ales să nu se folosească var stins de mai multe zile, din cauză că zeama nu se va lipi bine și se vor arde vârful lăstarilor, foile tinere și ciorahinii vițelor.

Zeama să se prindă mai bine, ca pe timpul zilelor ploioase, se pot pune două linguri de zahăr pisat sau două linguri de ulei de in fierț la 100 litri zeamă.

Zeama rămasă dintr'o zi nu mai este bună de întrebuințat în ziua următoare, din

cauza că legătura (combinația) dintre var și piatră vântată se schimbă.

Via se poate stropi pe zonă, după ploie, chiar pe timpul ploii, dacă aceea e bună și înceată, căci zeama își atinge tot scopul de bine scopul ca și pe timp frumos.

P. B. Glogovețeanu

Petrolul

(Păcura sau țiteiul)

În lăuntru pământului se află cele mai multe bogății, acolo este un mare cazan unde se prefac fel de fel de corpuri, iau naștere feliurite substanțe pe care omul le scoate pentru feliuritele sale nevoi.

Dintre marile bogății, care se află în lăuntru pământului și de care țara românească are din belșug, este petrolul.

Petrolul, pentru țara care-l are este aur. În această totul merge bine, căci din vinderea lui în alte țări, prin export, statul câștigă frumos, prin taxele vamale; astfel în 1929, exportul a adus statului 80 milioane lei, pe lângă aceasta mai scoate bani și din taxele mari pe produsele folosite în lăuntru țării.

Toate motoarele cu explozie, automobilele sunt mișcate cu produse de ale petrolului.

Azi împărății și țările nu mai duc războaie să cuprindă ținuturi noi, ci pentru a dobândi acest ulei, care stăpânește pământul cu mai multă putere decât aurul. Războiul mondial a fost câștigat de aliați „căci au fost conduși la victorie pe valuri de petrol”.

Marele bărbat de stat francez, Clemenceau, a spus că dacă aliații nu vor să piardă războiul, trebuie ca Franța care luptă în ceasul suprem al loviturii germane să aibă benzină, tot atât de necesară ca și sângele în război de mâine. Germanii în 1916 și-au pus toate puterile ca să cucerească Muntenia, din cauză că aveam amarnică nevoie de petrol. Însă au rămas desamăgiți, căci sondele și rezervoarele au fost distruse de foc.

Petrolul întrece în puterea de căldură, cărbunii de pământ de două ori, se mănăște mai ușor, câștigând timp. Așa bunăoară pentru încărcarea unui vapor cu cărbuni e lipă de 500 de oameni și 5 zile de lucru, pe când pentru acelaș vapor încărcându-l cu petrol, numai 12 oameni în 12 ore.

Între țările producătoare de petrol, România este a 4 din lume, urmând după Statele Unite ale Americii, Rusia și Venezuela, iar din Europa este a 2-a, întrecându-o Rusia.

Petrolul în țările românești se cunoștea din vremuri bătrâne, folosindu-se la unsul osiilor de care și contra unor boale.

Străbunii noștri îl scoteau, săpând o groapă în locul unde se arăta petrolul, care se aduna pe fundul gropii sub formă de păcură grossă. Mai târziu se săpau puțuri (fântâni) adânci de 100—300 m. și largi de 1—5 m, având în lăuntru îngrădiri de muele sau grinzi, pentru a nu se nărui. Din puțuri petrolul era scos cu burduful pe care îl umplea un om care se afla în fundul lui.

Începând din anul 1859, gropile și puțurile au fost înlocuite, prin așa zisele sonde. Cea dintâi sondă în România a fost pusă în 1863, iar de atunci ele s'au înmulțit ca ciupercile, putându-se vedea ca niște turnuri de biserică așezate pe coastele dealurilor sau la porțile lor.

Călătorul care trece dela Brașov spre București, poate vedea începând dinsus de Câmpina, până la Ploiești și de o parte și de alta a drumului de fer, turnuri înalte de 15—20 m., lângă ele o baracă tot de scânduri, sunt sondele. Aceste turnuri folosesc pentru să-

parea găurii pe unde să iasă petrolul și la scoaterea lui.

Gaura până la zăgământul de petrol se face cu *sapa sau trepanul*, în forma unei dalte, care este învârtită de un motor. Pământul este scos afară fie cu lingura, fie într'un șuvoiu puternic de apă care spală pământul din adânc odată cu săparea lui. Ca pământul să nu se năruie, se introduc tuburi de oțel.

Prin felul acesta de săpare, se pot face găuri adânci de câțiva kilometri. Cea mai adâncă sondă este în America în statul California, de 2836 m., iar la noi este la Filipeștii de pădure, în jud. Prahova, de 1050 m.

Odată răzbit până la stratul de petrol, el iese afară împins de gaze, iar dacă nu, se scoate cu lingura.

Se pune întrebarea: ce este petrolul și cum s'a format?

Petrolul este corp *lichid* (se numește corp lichid orice corp asemănător apei) care se află ascuns în scoarța pământului. E de culoare neagră, bătând în verde. E unșuros, stă deasupra apei, neamestecându-se cu ea, curge ca apa mîlîtă. În spirt curat și în benzină se *disolvă*, astfel putându-se scoate petele de petrol de pe haine.

Petrolul este un corp, făcut din amestecătura a o mulțime de corpuri, așa zise hidrocarburi, mai aflându-se rareori puținoasă și azot.

O hidrocarbură este gazul metan, care dă naștere la tășniri așa de puternice încât asvârle afară nu numai petrolul, ci și bucăți grele de fier din sonde, până la 120 m. Gazul metan se aprinde foarte repede, la cea mai mică scîntee, din ciocnirea unei bucăți de fier cu o piatră. Așa s'a întâmplat cu sonda care a ars mai bine de un an la Moreni.

Nu toate petrolurile sunt la fel, ci după loc, unele au mai multă benzină, ca celea dela Baicoi, pe când altele au mai multă parafină.

Tot în zăgămintele de petrol se află și *asfaltul* sau *smoala*, care nu este altceva decât petrol întărit la aer. Asfaltul se întrebuințează la pavarea străzilor sau la case, pentru a le feri de umezeală.

Tot din familia petrolului este și *ceara de pământ* (*Bocherita*), din care se fac lu-

mănrile asemănătoare celor de albine, dar dau fum gros.

Petrolul a luat naștere din corpul animalelor sau a plantelor cari s'au descompus în anumite condițiuni de apăsare. Din descompunerea animalelor mari de acum sute de mii de ani, când pe pământ nu era omul, deasemenea din îngrămădirea cadavrelor de animale mititele, de pești care mor cu duimul în oceane și din plante mici de mare, așa zise *alge marine*.

Petrolul se află aproape totdeauna lângă ape sărate, o dovadă mai mult că s'a format din animale și din plante.

Petrolul nu stă locului, călătorește prin crepăturile pământului, printre straturile de nisip. El se află în deosebi în *rocile sedimentare poroase* (o rocă sedimentară este o pătură de pământ depusă de apă). Petrolul se îngrămădește spre vârful bolților din păturile încrețite căci se poate vedea că foarte rar culele pământului sunt în linie dreaptă, ci de cele mai multe ori încrețite.

Petrolul nu este cum s'ar crede în niște pușgi înăuntrul pământului, în niște lacuri subpământene, el imbibă straturile poroase sau umple crepăturile straturilor tari. Când sonda a răzbit în plin, dă la zi câteva sute de vagoane de petrol.

Existența petrolului din adâncime se arată la suprafață prin diferite semne, izvoare de petrol. De celsa mai multe ori trebuie să vină învățați, geologi, care să dea cu socoteala unde se află petrol.

Petrolul scos din sonde se adună în căldări mari, așa zise *rezervoare*, unde încap sute de vagoane. El se duce dela sonde, până la locul unde se prelucrează fie cu *vagoane cisterne*, fie prin *conducte* (tevi)

Noi avem 4 conducte, dela Baicoi la Constanța, trecând pe la Buzău de 300 km. iară dela Baicoi la Giurgiu de 180 km. și între Baicoi și București.

Pe apă petrolul este dus de *vapoare-tancuri* cari pot încărea până la 10.000 tone, deci cam 100 vagoane.

La noi, petrol se află în tot lungul Carpaților în partea dinspre vechiul regat, începând dela râul Ceremus, până în jud. Dâmbovița și în Oitenia la poalele munților. Se

scoate numai din jud. Prahova peste 4 milioane pe an, dela Moreni, Boldești, Ceptura, Baicoi și Câmpina din jud. Dâmbovița 2 milioane la an, mai ales din Gura Omezei; din jud. Bacău 67 mii tone și din jud. Bacău 64 mii tone.

Petrolul se mai află în Europa în: Polonia și Rusia, în America de Nord: în Statele Unite Mexico și Canada, în America de Sud: Venezuela, Columbia, Bolivia și Brazilia, în Asia, în Persia, Japonia, China; în Africa: Egipt, Maroc, Alger, apoi în insulele olandeze din oceanul indian: Sumatra, Borneo, Java.

Petrolul așa cum se scoate din sonde n'are aproape nici o întrebuințare. Valorose sunt produsele ce se scot prin încălzire (*distilare*) sau *rafinare* în rafinării (fabrici de petrol), care se află la Câmpina, Ploești, Buzău București, Cernavoda, Orșova, Brașov etc. *Această încălzire se face în vase închise, unde se despart fel de fel de corpuri după gradele de căldură.* Până la 150 grade căldură se scot benzine, dela 150 la 300 grade se scot uleiurile ușoare și peste 300° vaselină și rămașitele.

Din acestea se scot:

Rhigoleu — întrebuințat la amortire (anestezic).

Gasolină — pentru motoare.

Benzina ușoară — pentru automobile.

Benzină mijlocie — pentru spălat.

Benzina grea — pentru lacuri.

Petrolul sau gazul de lampă — la luminat.

Motorina — la curățatul mașinilor.

Ulei mineral pentru tofeluri — pentru uns mașinile.

Păcură — la încălzit și uns osiile.

Parafină — la facerea luminărilor.

Vaselina — întrebuințată în farmacie.

Asfaltul — la facerea drumurilor.

Cocs — la încălzit.

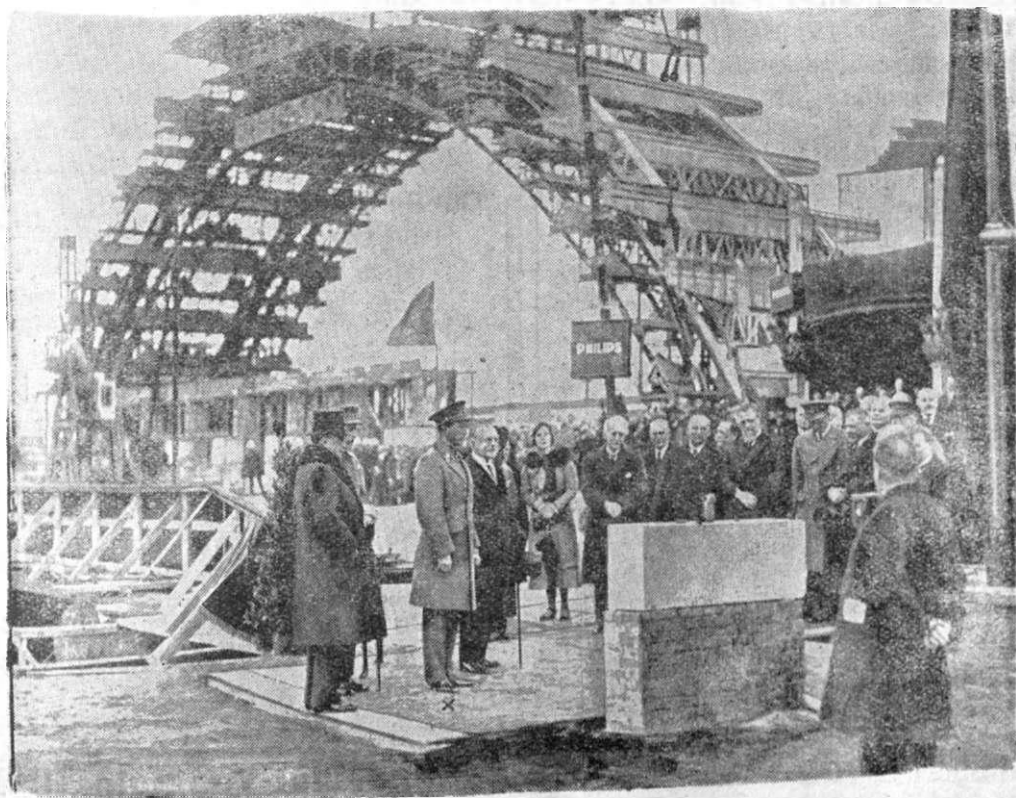
În toată lumea sunt două mari societăți de petrol (*trusturi*), cari fac prețurile petrolului cum vor. Este societatea Americană, *Standard Oil* și societatea anglo-olandeză *Royal-Dutch-Shel*. Mai este una mai mică, engleză, *Anglo-Persan*.

În întreaga lume se scoate la an 198 milioane tone.

Cu timpul zăgămintele de petrol se vor sfârși. După socotelile învățaților, dacă se merge tot astfel cu scoaterea petrolului, peste 60 de ani se va isprăvi. Însă de sigur noi locuri se vor afla în locul celor îmbătrânite, zăgăduite până la ultima picătură.

Azi mergem pe drumuri bune, bine *asfaltate* cu automobilul, cu o sută de km. la

Punerea pietrii fundamentale la palatul expoziției belgiene

Anul viitor se va face la Bruxelles, capitala Belgiei, o mare expoziție. Chipul nostru înfățișează așezarea pietrii fundamentale la marele palat în care se va deschide expoziția. Cel însemnat cu x este regele Belgiei.

oră, mânat și uns de benzina și ulciuri scoase din petrol, iar deasupra noastră aeroplanele spiatecă vâzduhul, tot datorită petrolului, benzinei, al doilea sânge al omului din veacul al douăzecilea.

P. Glogovețan

Fel de fel

Congresul soacrelor

În orașul Ancarillo din Statele Unite americane, soacrele au ținut un mare congres. Au luat parte la acest congres peste trei mii de soacre. La urmă și-au ales și ele o regină a soacrelor, pe doamna Ioana Boroles, care are 9 gineri și 7 nurori.

Cea mai bătrână femeie din Europa

În zilele trecute a încetat din viață în Irlanda, doamna Caterina Brickland, care e socotită cea mai bătrână femeie din Europa. A murit în vârstă de 122 ani. În vremea cât a trăit n'a călătorit niciodată cu trenul. Cea mai mică dintre fetele ei este de optzeci de ani.

Cum putem cunoaște ouăle din cari iasă puici sau cocoși

Mulți cred că după forma oului sau după hrana ce să dă găinilor să poate cunoaște oul din care va ieși puică sau cocoș. S'a dovedit însă că acest lucru nu e chiar îndestulitor. Mai bine să poate ști aceasta ținând seamă de vârsta găinilor. Dacă găinile și cocoșii sunt de aceeași vârstă, mai toate ouăle dau cocoși.

Din contră, dacă găinile sunt mai tinere și cocoșii mai bătrâni, ouăle dau puici, iar dacă găinile sunt mai bătrâne și cocoșii mai tineri, ouăle dau cocoși. Deci gospodinele cari vreau să aibă multe puici, să țină găini de 2 ani și cocoși de 3 ani, iar acelea cari vreau să aibă mulți cocoși, să țină găini de 2 ani și cocoși de 1 an.

Sacii țin îndoit

Dacă se face următorul lucru: Într'un hârdău, destul de mare ca să încapă 100 litri apă, la care se pun 3 kg. piatră vântată, se pun sacii, ținându-se 4 zile, după care timp se scot, nu se storc și să lasă să se scurgă 2—3 ore. Într'un alt hârdău se pun 100 litri apă în care se topesc 6 kg. săpun de haine. Se pun sacii scoși din hârdăul întâu. Ei să fie bine acoperiți cu apă. Se țin 6 zile într'una, se scot, nu se storc, se lasă să se uște pe iarbă. Sacii vor ținea acum îndoit.

Copil cu chip de pește

O femeie din orașul Tucuman, din Argentina, a născut un copil, ce seamănă mai mult cu un pește decât cu un om și nu este nici băiat nici fată. Picioarele sunt lipite unul de altul și se sfârșesc cu o coadă de pește în loc de degete.

Păstrarea hainelor și blănurilor

Se ia o foaie de hârtie de gazetă, care se înmoaie în petrol și se pune între haine sau blănuri, care sunt închise într'oladă sau dulap. Hainele și blănurile astfel ținute nu sunt atacate de molii.

Un munte care aruncă foc

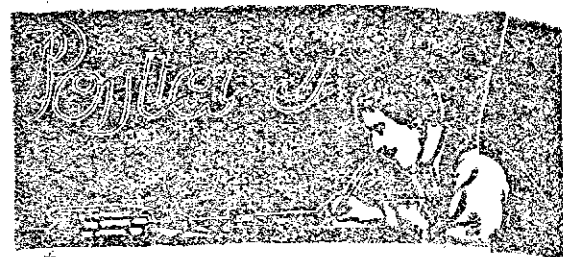
În Islanda, o parte de pământ din oceanul înghețat dela miază-noapte, un munte a început să arunce foc. Flacărele ajung până la înălțime de 1000 metri. Cele mai multe sate din apropiere sunt primejdite. Oamenii și-au părăsit avutul și au început să fugă din fața prăpădului.

O vacă băutoare de bere

O femeie din orașul Salem din America avea o vacă care era foarte mică, slabă și da lapte puțin. Femeia nu știa ce să mai facă cu vaca, căci orice mâncare îi da, nu se prindea nimic de ea. Într'o bună zi, femeia auzind că berea e foarte hrănitore și te îngrașă, a început să dea vacii să bea bere. După câteva zile starea vacii a început să se îmbunătățească și să dea lapte mai mult ca orice vacă din sat. Oamenii din sat, văzând că vaca femeii dă lapte mult, pe care femeia îl vinde, iar ei nu mai pot vinde lapte înaintea ei, au dat-o în judecată. Judecata însă a dat dreptate femeii, deoarece laptele dat de vaca băutoare de bere este cât să poate de bun.

Cum se pot scăpa cotețele găinilor de pureci

Se curăță bine cotețul de toată găinăria. Se ia petrol care se împrăștie cu o mătură deasă sau cu un pulverizator peste tot locul în coteț. În felul acesta toți purcii păsărilor, care le aduc atâta rău, mor.

Mai multora. — Ni-se trimit adeseori corespondențe de prin comune, cu cererea de a fi publicate în gazetă, iar trimițătorul spune: »Din numărul în care se vor publica celea trimise, rog să-mi trimiteți și mie un exemplar. Ori: »Dacă publicați corespondența, rog să mă considerați și pe mine abonată al gazetei. Pe rește, asemenea abonați de ocazie uită totdeauna să trimită și prețul abonamentului la foaie! — Ca să înconjurăm pe viitor orice cheltuieli zadarnice pentru gazetă, facem cunoscute tuturor corespondenților de acest fel, că nu putem publica decât corespondențe trimise de cetitorii statornici ai gazetei, cari sunt la corect cu plata abonamentului și cari ne scriu scurt, și la înțeles. Noi încreștăm cu dragă inimă lucrurile, serbările și faptele bune de prin sate cari cuprind adeseori laude, meritate de sigur, dar suntem în drept să așteptăm măcar atâta dela cei pe cari li vestim în țară, ca să fie cetitori cu plată ai gazetei. Publicând corespondențe, noi facem servicii cauzei, dar și celor vizați în ele. Deci și gazeta este în drept să aștepte un sprijin din partea lor, mai ales astăzi, când oamenii sunt atât de răi platnici. Prietini gazetei sunt aceia cari nu numai servicii, ci o și sprijinesc, plătiind abonamentul la timp. Ca să se știe!

Redactor: IULIU MAIOR.

Cărți de învățătură și petrecere

La Librăria Seminarului Teologic din Blaj se află de vânzare următoarele cărți scrise pe înțelesul tuturor de Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei „Unirea Poporului“:

Sămânța viitorului, îndemnuri luminoase pentru părinți, cum să-și crească copiii în frica lui Dumnezeu, spre binele lor și al neamului Lei 3—

În pragul vremii, învățături pentru săteni în timpul de prefaceri prin cari a trecut lumea dela războiu încoace 10—

Blajul istoric în icoane sau oglinda în care se vede întreg trecutul de jertfe și de lupte al vestitului oraș românesc dela îmbinarea Târnavelor 10—

Sufletul Blajului o cuvântare lămurită, în care se arată sufletul creștinesc și româ-

nesc pe care l-au avut arhierii și cărturarii cei mari ai Blajului 8—

Copiii în războiu, povestiri duioase din zilele pline de dureri ale marelui războiu 2—

Cărlig vinde pe Suru, piesă de teatru pentru reprezentațiile de prin sate, plină de haz, care face multă vofe bună 5—

De pe Secaș, poezii populare foarte vechi, culese în comuna Roșia de Secaș de un cărturar de de mult 8—

Cartea Crallor sau cântecele Iroilor la Nașterea Domnului 10—

Banii se trimit prin poștă, pe înainte, cu mandat postal, adaogându-se și câte 2—3 lei pentru poștă de fiecare carte dacă se cer separat. Toate cărțile împreună 60 Lei și poșta o plătește librăria.

Se cer dela

Librăria Seminarului Teologic, Blaj